

til disse Beslutninger af begge Thing, have Thingenes Formænd truffet den Aftale, at den nævnte Beretning fra Statsrevisorerne først skal behandles af Folkethinget, og som Følge deraf skal jeg sætte Valg, af 5 Medlemmer til det Udvalg, der, efter hvad der er vedtaget skal behandle Sagen, paa Dagsordenen for et følgende Møde.

Endvidere har jeg modtaget et Andragende af 4de dennes, underskrevet af Brochhoff og S. H. Jørgensen paa egne og samtlige Repræsentanter for Hølercorporationens Vegne, hvori de anholde om, at Rigsdagen, i Anledning af det af den fjendtlige Overgeneral udstedte Forbud mod Udsørsel af Smør fra Sjøland, vil foranledige et Forbud udstedt, imod, at Smør udføres fra Kjøbenhavn til Udlandet. Dette Andragende vil blive henlagt i Røstesalen til de Herrer Medlemmers Underretning.

Rigsdagsmanden for Ribe Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) har underrettet mig om, at han ønsker at indbringe i Folkethinget: „Forslag til Lov om Forandring i Sognepræsternes Stilling til det almindelige Fattig- og Skolevæsen i Communerne udenfor Kjøbenhavn“. Indbringelsen af dette Lovforslag vil nærmere blive sat paa Dagsordenen for et følgende Møde.

Endelig skal jeg gjøre opmærksom paa, at der er ombeelt paa de Herrer's Pladser et i Landsthinget indbragt Forslag til en allerunderdanigst Adresse til Hans Majestæt Kongen.

Efter Dagsordenen gik man derpaa over til: Indbringelse ved Folkethingetsmanden for Svendborg Amts 6te Valgkreds af: „Forslag til Lov om Erklærings Meddelelse til Ansøgere og Klager“.

J. A. Hansen: Den Sag, hvorom nærværende Lovforslag dreier sig, har allerede en meget lang Historie. Den har staaet paa Dagsordenen ligesaa længe, som vi have kjendt til et parlamentarisk Liv i vort Fædreland, og

den er endnu ikke bragt tilende. Jeg håaber imidlertid, at den i denne Samling skal blive sluttet saaledes, at den gaar seierriig igjennem. Allerede de raadgivende Provindsialstænder begyndte at paatale den her omhandlede Ret for Befolkningen ligeoverfor Embedsmagten. Det var imidlertid naturligt, at da disse Stænder kun vare raadgivende, og da den daværende Forsfatning for den hele borgerlige Tilstand kun var saaledes, som den var, kunde en saadan Sag ikke føres igjennem. I Aaret 1848 derimod bleve Alle Demokrater, og man havde derfor i den grundlovgivende Forsamling ikke Andet at indvende imod dette Punkt, end at det ikke egnede sig til at optages i Grundloven, medens Alle, der yttrede sig derom, meente at det var naturligt, at en saadan Ret indrømmedes Befolkningen, men det burde ske ved en almindelig Lov. Bureaukratiet rejste imidlertid snart igjen Hovedet efter 1848—49, og det var da begribeligt, at dette Punkt, der stadigt har været Bureaukratiets ømme Sted, nødvendigviis maatte møde stærk Modstand fra denne mægtige Side. I de første Aar, Rigsdagen arbejdede, nød denne Sag kun temmelig ringe Understøttelse fra Folkerepræsentationens Side, men den vandt dog efterhaanden Meget i Styrke paa Rigsdagen, og da vi endelig fik et demokratisk Ministerium, saae det ud til, at den skulde vinde Seier. Vor Herre vilde det imidlertid anderledes, idet den Mand, der stod i Spidsen for dette Ministerium, gik bort ved Døden; Bureaukratiet kom da igjen til Roret, og dermed blev ogsaa Lovens Udformning udsat i Fremtiden. Imidlertid havde Sagen vundet et stort Bifald i Folkerepræsentationen, og man fik virkelig ogsaa sat igjennem i Rigsdagen, at Lovforslaget derom blev vedtaget i begge Rigsdagens Afdelinger; men det bureaukratiske Ministerium var endnu saa bestemt imod Sagen, at naagtet hele Rigsdagen havde vedtaget den, gjorde det dog sin Indflydelse gjældende hos Kongen og fik ham til at anvende det kongelige Veto imod denne Lov. Dette Ministerium fandt imidlertid, at